

Renata Nowakowska-Siuta

Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie

E-MAIL: r.nowakowska@chat.edu.pl

Recenzja „Rocznika Pedagogicznego”, t. 39, pod red. Marii Dudzikowej

STRESZCZENIE

Tekst jest krótką prezentacją jednego z tomów „Rocznika Pedagogicznego”, czasopisma naukowego mającego duże znaczenie w ukazywaniu aktualnych wydarzeń mających miejsce w przestrzeni pedagogiki, a także w zachowaniu jej ciągłości.

SŁOWA KLUCZOWE: pedagogika, „Rocznik Pedagogiczny”, szkoła, zjazd pedagogiczny.

Są w przestrzeni pedagogicznej debaty czasopisma wyjątkowe, podejmujące nie tylko niezwykle istotne tematy, ale również pełniące rolę kroniki, do której wraca się często nie tylko po to, by przypomnieć sobie ważne wydarzenia, ale również po to, by czerpać nowe impulsy, poszukiwać odpowiedzi na problemy nurtujące współczesnego człowieka. „Rocznik Pedagogiczny” z całą pewnością do takich czasopism należy. Od wielu lat w sposób oryginalny porusza się sprawnie na dwóch polach – pielęgnowania pamięci i kształtowania teraźniejszości pedagogicznej. W tomie 39 mamy tego żywy dowód. Rok jest przedziałem czasu ukazany w tym czasopiśmie. Są tomy poświęcone konkretnym tematom, są i takie, jak poddawany analizie, tak bogate w wątki, jak okres, który relacjonują. Rok 2016 obfitował w ważne dla pedagogów wydarzenia, wśród których jest szeroko relacjonowany IX Ogólnopolski Zjazd Pedagogiczny (Białystok, 21–23 września 2016).

Zjazd Pedagogiczny zgromadził ponad pięciuset uczestników reprezentujących znakomitą większość polskich ośrodków naukowych, w dziesięciu sekcjach tematycznych podjęto aktualne i częstokroć palące problemy społeczne. Stąd też „Rocznik Pedagogiczny” – czasopismo naukowe otwarte na prezentację różnych punktów widzenia, podkreślające istotność debaty akademickiej otworzyło po raz kolejny swoje łamy na głosy będące pokłosiem Zjazdu Pedagogicznego. Opublikowano treść wystąpienia na otwarciu Zjazdu, które wygłosił profesor Zbigniew Kwieciński, honorowy przewodniczący Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego. W tomie znalazł się także zapis moderowanej

przez profesor Marię Dudzikową dyskusji panelowej otwierającej obrady IX sekcji Zjazdu, toczącej się wokół tematu „Szkoła i wychowanie ku życiu wartościowemu”. W ramach obrad tej sekcji wygłoszono ponad 50 wystąpień. Trzy z nich (V. Kopińska, WARTOŚCI DEMOKRATYCZNE W SZKOLE. KRYTYCZNA ANALIZA PODSTAW PROGRAMOWYCH KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO; K. Starego, O POTRZEBIE RADYKALNYCH WARTOŚCI W EDUKACJI OBYWATELSKIEJ; M. Turczyk, DOBRE – LEPSZE – INSTRUMENTALNE – CZYLI RZECZ O POSZUKIWANIU DOBREGO PRAWA W SYSTEMIE OŚWIATY W POLSCE) znajdzie Czytelnik w dziale ARTYKUŁY. W dziale SPRAWOZDANIA zamieszczono syntetyczne omówienie przebiegu Zjazdu i jego oczekiwanych konsekwencji dla praktyki pedagogicznej autorstwa Alicji Korzenieckiej-Bondar i Tomasza Bajkowskiego.

Drugim wydarzeniem, które zaprezentowano w „Roczniku” jest XXX-lecie działających przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN Letnich Szkół Młodych Pedagogów kierowanych od ponad dwudziestu lat przez profesor Marię Dudzikową. Z okazji jubileuszu zaprezentowano sprawozdanie z XXX LSMP (PUŁAPKI BADAŃ NAD EDUKACJĄ). Sprawozdanie autorstwa dwojga sekretarzy szkoły letniej Katarzyny Maliszewskiej i Łukasza Michalskiego jest szczególnie ze względu na eseistyczny, wręcz osobisty charakter. W tomie 39 zamieszczono także znakomite studium recenzyjne autorstwa Adama F. Koli księgi NAUKOWA WSPÓLNOTA UCZĄCYCH SIĘ. XXX-LECIE LETNIEJ SZKOŁY MŁODYCH PEDAGOGÓW PRZY KOMITECIE NAUK PEDAGOGICZNYCH PAN pod redakcją naukową Ewy Bochno i Alicji Korzenieckiej-Bondar (Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2016, ss. 545).

Wiele innych, znaczących dla środowiska pedagogicznego wydarzeń i rocznic odnotowano tradycyjnie w dziale Z KRONIKI, a także OŚRODKI PEDAGOGICZNE W POLSCE oraz SPRAWOZDANIA. Są wśród nich: Jubileusz czterdziestolecia Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego, 40-lecie istnienia pedagogiki społecznej na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, Nadzwyczajny Walny Zjazd Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego i jubileusz Towarzystwa, czy informacja o wydanej niedawno książce profesor Ireny Wojnar oraz notka z okazji małego jubileuszu „Parezi”, czasopisma Forum Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN. Odnotowano również informację o nadaniu przez Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy doktoratu *honoris causa* profesorowi Bogusławowi Śliwerskiemu.

W dziale ARTYKUŁY znalazł się krytyczny tekst profesora Śliwerskiego, ukazujący pedagogikę akademicką w świetle awansów naukowych. Odnotowano także informację o wyborze profesora Bogusława Śliwerskiego na przewodniczącego kolejnej kadencji Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN.

Sprawozdanie z pierwszego roku kadencji autorstwa samego przewodniczącego zamieszczono w dziale DZIAŁALNOŚĆ KNP PAN. W dziale ARTYKUŁY znalazł się także tekst Radosława Nawrockiego, który jest rozszerzoną wersją wystąpienia wygłoszonego na posiedzeniu Komitetu, które odbyło się w Pałacu Staszica w Warszawie 19 września 2016 roku, a w dziale Z KRONIKI podano szereg miłych wiadomości dotyczących przedsięwzięć wydawniczych m.in. kolejnej serii wydawniczej uruchomionej pod egidą Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN. Jest to seria KULTURA SZKOŁY pod redakcją naukową Marii Dudzikowej i Ewy Bochno.

„Rocznik Pedagogiczny”, to tradycyjnie również forum listów, głosów, pytań nadsyłanych do redakcji z polskich i zagranicznych ośrodków naukowych. Jeden z takich właśnie listów autorstwa Sławomira Pasikowskiego, dotyczący zmian w systemie nauki i szkolnictwa wyższego, zamieszczono w dziale STANOWISKA I GŁOSY NADESŁANE.

„Radość jubileuszów, nowych publikacji i temperaturę naukowych debat – jak pisze redakcja „Rocznika Pedagogicznego” we wstępie do tomu 39 – studzą wieści, które zawsze z ogromnym żalem, ale i w poczuciu potrzeby pielęgnowania pamięci o naszych wspólnych korzeniach zamieszczamy w dziale Z ŻAŁOBNEJ KARTY. To także ważna rola, jaką pełni „Rocznik Pedagogiczny”. Zachowanie pamięci o pedagogach, dzięki którym możliwe stało się budowanie naszej własnej tożsamości naukowej jest zadaniem niezwykle istotnym.

Po raz kolejny czytelnik otrzymuje czasopismo szczególne w swym charakterze, żywe poprzez wielobarwne klisze zatrzymujące w świecie wydarzeń naukowych to, co ważne, interesujące, warte zapamiętania, ale również sporne, kłopotliwe, czasem trudne do zrozumienia. „Rocznik Pedagogiczny” prowokuje do ruchu myśli, opisuje i tłumaczy wydarzenia bieżące, ale zachowuje równocześnie pamięć o trwałych walorach nauki. Jest przestrzenią otwartą zarówno dla uznanych autorytetów, jak i dla adeptów nauki, czego dowodzi nie tylko liczba artykułów zamieszczonych w dziale Forum Młodych Pedagogów. Te wszystkie wymienione przeze mnie cechy sprawiają, że sięga się po „Rocznik Pedagogiczny” z zaciekawieniem i oczekiwaniem wyjątkowości. Zbigniew Kwieciński w wystąpieniu otwierającym IX Zjazd Pedagogiczny przywołał słowa Georga Bernarda Shawa „Niewielu ludzi myśli częściej niż trzy raz w roku; swoją międzynarodową sławę zawdzięczam temu, że zdarza mi się to raz, a nawet dwa razy w tygodniu”. Ci, którzy zechcą przelotnie przejrzeć zawartość tomu zagwarantowane mają powody do myślenia przynajmniej raz w roku (gdy „Rocznik” się ukazuje), ci, którzy zechcą go starannie przestudiować wielokrotnie odnajdą inspiracje do namysłu. A zatem można powiedzieć, że sięganie po „Rocznik Pedagogiczny” gwarantuje sławę.

SUMMARY

“Pedagogical Yearbook” review, vol. 39 ed. by Maria Dudzikowa

The text is a short presentation of one of the volumes of “Pedagogical Yearbook”, a scientific journal that is significant in showing current events taking place in pedagogy, and in preserving its continuity.

KEY WORDS: pedagogy, “Pedagogical Yearbook”, school, pedagogical convention.